

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO.

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis
vigesimâ Martii M. DCC. XXXII.

M. RAYMONDO-JACOB FINOT,
Doctore Medico, Præsides.

An Tumorum externorum Suppuratio Resolutioni præponenda?

I.

UMOR in Corpore contra Naturæ statum adnascens vel morbus, vel symptoma, vel crisis, Tumoris nulla Corporis pars expers, glandulosæ præ cæteris huic obnoxia. Non unica Tumorum indoles: Phlegmonem Sanguis; Oedema Serosa colluvies, Bilis Erysipelas; Melancholia, ex Veteribus, Schirrum pro liquidi stagnatione creat. Qui criticè erumpit Tumor solvit morbum, quod ex symptomatum remissione, sæpiùs & omnimodâ cessatione dignoscens. Qui symptomaticè, nullam morbo in melius, imò in pejus mutationem affert. Qui morbum constituit Tumor, haud aliis stipatur symptomatis, dolore sæpiùs ac febre. Non una Tumorum fors, non idem exitus. Alius ad indurationem ducitur, quæ morbi potius confirmatio quàm solutio dicenda, Schirrum indelebilem constituens. Alius nonnumquam resolutione dissilatur. Alius suppuratione absolvitur. Verùm cuiuscumque Tumoris numquàm speranda perfectæ curatio, nisi morbi tollatur fomes, nisi præcaveantur recidivæ, quæ ad Naturæ votum sola valet exequi legitima Suppuratio.

SOLIDA inter & fluida motûs reciprocatio sanitatis causa. Hujus finis liquorum per omnes Corporis partes *Anadosis*. Sanguis sic ad singulas partes deventus, è suo sinu per incernicula noxium quicquid vel inutile eructat, dum partibus, quod ipsis congener, seu in restaurationem, seu accretionem apponit. Hoc secretionis & excretionis constat opus, dum solidorum viget & præpollat Elater, dum liquida certum servant fluiditatis gradum. Solidorum tonus laxior debilius in fluida impinget, unde stagnatio, molecularum cohesio, infarctus, Tumoris causa. Tensus nimis & rigidus elater, frequentius, sed minore vi liquida premit, unde minus exagitata, minus divisa, concretioni, ideoque stagnationi magis obnoxia. Non solum crassior viscidiorque fluidorum crasis stagnationis, ideoque infarctus causa. Fluidum nimis dilutum, nullam aut debiliorem solidorum oscillationibus renitentiam affert, unde soluto, aut saltem hebetato elatere, lentius truditur liquidum, sicque pro tenuitate in partium vacuolis exundans, Tumorem producit sæpius œdematosum. Varia Tumorum indoles pro liquidi, partisque tumescens variâ indole. Quò viscida concretave magis Tumoris moles, quò in partium intimis aliùs infixæ, quò firmioris texturæ partes quas Tumor obsidet eò difficilius judicatur. Non ex unicâ Tumoris diffatione morbi judicatio, sed symptomatum, quæ donec morbi causa, seu per sensiles seu insensiles vias tollatur, perseverant.

III.

STAGNANTEM & concretum humorem ad Sanguinis alveum revocare summus labor: huic tantum nata operi dicuntur quæ resolventia Medici laudant. Illorum ea sit virtus quæ adaugendo liquidi fluiditatem, per cutis cœcos meatus, seu sensiles vias, faciliorem ipsi præbeant exitum. Hic novus fluiditatis gradus solidorum oscillationi redintegrandæ etiam competit, unde duplex à resolventibus emendanda labes. At ut non unica fluiditatis amissæ causa, sic diversa resolventium indoles. Liquidi præ acido concrefcentis resolutionem tentare nisi Alkalium ope, labor inanis. Viscidior colluvies stagnationis causa, cum Ventriculi imbecillatè accuset, stypticis potius quam resolventibus sanè curanda. Seri exuperantis, ob sanguinis solutam compagem, in quasdam partes stillatio & decubitus, absorbentium atque tonicorum exigit opem, quæ salium obtundant acredinem, Solidorumque laxorum nimis, firment elaterem. Bilis ob Hepatis infarctum cum sanguine redux, tandemque ad certas partes ablegata, Tumoris Erysipelatosi causa dignoscitur, quem sola diluentia apertientibus admixta discutere valent. Schirrosi Tumoris ex viscidiori Lymphâ exorti, a solis Mercurialibus, Chalybeatis speranda curatio. Tumor ab externâ causâ natus (cujus ideo solis resolventibus committenda videtur medela) non minus tamen ob effusos in partium vacuolis diversis & concretos humores, ob diversis generis distrupta vascula, diversam medendi desiderat Methodum. Sanguinis efflui curatio diversa prorsus à curatione stagnantis Lymphæ instituenda. Quanta igitur in Tumorbibus a causâ externâ ortis curationis diversitas! quantum ideo discrimen! Lymphæ ad sui resolutionem rarefcere amat. Bilis effusa respuit Methodum quæ sui indurationem promovendo, Schirrum efficeret, Ab hac igitur recedendum viâ quam si minus recta ineas, nova partibus majorque inuitur labes, concretionis addendo gradum, unde Tumoris nunquam nisi ferro aut igne auferenda moles, vel inceptæ fluiditatis impertiendo gradum, cujus beneficio liquor ad Corporis intima remeans, visceribus quam a stagnatione induit labem non impune traducit. Utrumque Scopulum tutus vitabit, qui rem Suppurationi vel solius Naturæ, vel Artis ministerio committet.

MORBUM minùs quàm Crisim habeas Suppurationem, quæ liquidi in quavis parte effusi & inibi putrescentis molitur excretionem. Is Naturæ nifus plura requirit; liquidi nempe stagnationem, unde Tumoris ortus; vasorum minimorum disruptionem, hinc effusio humoris; Sanguinis & Lymphæ propter disrupta vasa commixtionem, unde fermentatio, calor, rubedo; Arteriæ insignioris ab ipsomet Tumore Constrictionem, hinc pulsatio, caloris intentio, febris; Arteriæ contractæ in Tumorem renitentem prapollentiam, unde repetitis vibrationibus liquidum effusum premitur, agitur, quassatur, hinc earum intima evolutio, quæ puris formatio. Ex his conditionibus si desit unica, Suppurationem frustra expectaveris. Tumoris Lymphatici Suppurationem tentare, futilis nifus, nisi Tumori admoveas quæ Lymphæ rarefactionem promovendo Sanguini, in minimis vasis præcludant viam, qui inibi rarefcens canalium disruptionem inferat. Non felicior Suppuratio cedit, cum Tumoris ea fuerit moles quæ Arteriæ majori Tumorem alluenti nimiam afferat resistentiam; inde molis induratio, Schirrus, tandemque ob solidorum mutatam directionem, diametrum, ob liquidorum perversam crasin, nova & informis exurgit moles, Cancræ sapiùs naturam induens. Effusi liquoris in pus conversionem agnosces ex pulsationis, rubedinis, febris cessatione aut summâ remissione, de quâ te certiorém faciet Tumoris mollities & fluctuatio. Non soli Naturæ puris excretio committenda, aliàs ferius sibi extùs sternens viam, intùs partes erodit, unde majus substantiæ dispendium, præcipuè in partibus adiposis; cutis & ingens consumptio, callosam scædamquæ relinquens Cicatricem. Ocyùs materiæ præbeas exitum ubi vasa insigniora, membranas, tendines, nervorum fasciculos, ligamenta, articulos, pro puris viciniâ lædi discrimen est. Ab his, quantum erit, in partem remotam sit puris secessus, quem duplici methodo licet obtinere, Cauterio nempe, ut aiunt, potentiale, & ferro. Hoc ut pote tutius citiusque absque dubio eligendum; partes enim quas exigit curatio, cæteris intactis secat; absque Phlogosi Cauterii semper comite. Sic autem operationem, moderante Medico insituat Chirurgus. Mole Tumoris examinatâ, summis digitis hinc & inde palpando, locum inquirer evidentiore fluctuantis materiæ signa offerentem; alterius manus Pollice ac Indice plùs minùs divaricatis, in loco notato, Tumorem ita premat, ut inter digitos portio ejusdem non modo emineat, sed quândantenus rigescat. Prioris manus itidem Pollice & Indici quibus (ut tutiùs procedatur) subinde Medium associare convenit, Lanceolam majorem minorem-ve, pro tumoris mole, in declive Tumoris obliquè ad materiæ cavum immittere, dein cuspidem attollendo aperturam efficiet largiorem; vulnere factò specillum, vel si commodè fiat digitorum specillo certiorém inducat (lotis prius ac expurgatis manibus) fundum & latera foveæ exploraturus ut lacinias, si quæ sint, aut digitis aut forcibus, nec non carnes emortuas aut sinubus excavatas auferat. Sic puri dato exitu, quicquid a vulneris ostio remotum, ad ipsum, seu pro Tumoris declivi situ, seu pro partium molli compressione adducat. Omni exhaustâ, si decet, materiâ in vulneris cavum linteola mollia digestivo ex ovi medutillio, Terebinthinâ, Oleo Hipperici conflato intincta altiùs inducat. Vulneris oras aliorum linteorum ope diductas teneat; in eaque curandi methodo perseveret, donec vulneris cavum & latera Carnes, ut aiunt, granulatas rubrasque offerant, exquisitæ & proximæ Cicatricis prænuncias.

V.

EX suppuratione morbum solvi quid mirum! non solum materiæ putris exitum parat, stagnantes quoscunque liquores ejicit, Sanguinem quavis contaminatum labe, in Tumorem propter disrupta vasa confluentem foras mittit; Glandularum

prius obstructarum, sit referatio, vasorum pro liquidi stagnatione dilatatorum depleto, horum proinde elateris restitutio. At, inquires, illam promovere sapius arduum, nec unquam invitâ Naturâ licet. Tumorem durum ad suppurationem ducere tibi plenum alex videtur, ne topicorum abusus Schirrosam efficiat molem: at tenuis & humectans diarta topicis adjuncta emollientibus, solidas relaxando partes, fluidas diluendo, effusi liquidi minus tunc compressi, concreti minus particularas evolvi & rarefcere dabit. Ad hunc finem Althææ, Malvæ, Parietariæ, Mercurialis pulpam cribro tractatam Tumori modicè calidam admove. Eaque ad duos tresve dies insiste methodo, quæ si suppurationi promovendæ impar, eidem pulpæ pinguiâ & oleosa addas, ut obturatis poris, liquidi partes jam quadantenus evolutæ, intra ipsummet Tumorem coercitæ rarefcant, unde magis intenso calore, exurget fermentatio quæ vasis sanguiferis vim inferendo horum disruptionem efficiat. Nondum cedit suppuratio: ulterius progredere, modò quidam adsit Tumori mollitie sensus; adhibe calida uti Absynthium, Fœnum Græcum, Chiamæ melum, imò sin minus succedat, ad validiora confuge, maxime in Tumore lymphatico, difficilior ut pote fermentescenti; hæc Gummi Ammoniacum, Sagapenum, Galbanum &c ex his parata sibi sufficient: tuncque Suppurationis signa ex rubedine, calore pulsatione, partis in acumen intumescentiâ elucebunt, nisi humor congestus fluiditatis jam nullius particeps. Post tot tentamina, à topicis abstine, hujusque mitte curationem soli excisioni seu ferro seu Cautericis tradendam. Sin verò post ad mota emollientia mox flaccescat & dissilatur Tumor, non ideo agrotanti Salus; ea quippe sapius male fida curatio ob materiæ ad interiora regressum. Hæc in Bubone venero patet, quæ topicorum resolventium, etsi Mercurialibus adjectorum ope luem ad sanguinis alveum revehit, quam in inguine ritè instituta Suppuratio radicitus solvit, non minus ac in Parotide cujus difflatio mortis ineluctabilis prænuncia. Herpes nec mole, nec Suppuratione insignis, Topicorum usu extincta, Sanguini labem inurit non rarò lethalem. Tumorem ideo Topicorum seu resolventium, seu repercutientium ope difflatum ubi animadvertes, medicamenta tum intus, tum extus adhibe quæ morbum domare & hujus causam excernere valent, nec ab opere desistas dum delitescentem aut vagantem symptomata fomitem declarant. Aliàs morborum ingruet cohors tutò solâ Suppuratione præcavenda, aut elenda.

Ergo Tumorum externorum Suppuratio Resolutioni præponenda.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Ludovicus de Santeul.

M. Michael-Ludovicus Vernage.

M. Franciscus Pouffe.

M. Emmanuel - Mauritius du Vernay.

M. Joannes-Franciscus Leauté.

M. Thomas - Bernardus Bertrand, Scholarum Professor designatus.

M. Ludovicus - Claudius Bourdelin, Regiæ Scientiarum Academiæ.

M. Antonius Miller.

M. Ægidius Adam.

Proponebat Parisiis LUDOVICUS - MARIA POUSSE,
Parisiinus, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1732.
à sextâ ad meridiem.